

Роль інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці музично-педагогічних працівників у процесі навчання у КНР

Му Веньлун

Науковий керівник — доктор педагогічних наук, доцент *Т. Собченко*

Музична освіта в Китайській Народній Республіці (КНР) відіграє надзвичайно важливу роль, оскільки є важливим засобом підвищення загального розвитку людини, основою розвитку людських якостей, виховання естетичних почуттів. З огляду на це у країні затребуваним є питання здійснення якісної підготовки музично-педагогічних працівників.

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій призвів до радикальних змін в організації освітнього процесу та збагатив методи й засоби навчання. Актуальність проблеми дослідження зумовлена розв'язанням питання ролі інформаційно-комунікаційних технологій у процесі якісної підготовки музично-педагогічних працівників, що вимагає негайного її вирішення.

У контексті заявленої проблеми у пригоді стали ґрунтовні теоретико-практичні доробки вітчизняних та китайських учених, які досліджували різні аспекти питання ролі інформаційно-комунікаційних технологій у процесі якісної підготовки музично-педагогічних працівників. Ю. Камишан проаналізовано значення інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці здобувачів вищої музично-педагогічної освіти [1]. І. Пащенко визначено роль та значення використання

комп'ютерних технологій у системі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва [2]. Н. Попович у своїх наукових працях охарактеризувала організацію інформаційно-творчого освітнього середовища закладу вищої освіти, що є умовою успішної підготовки майбутнього музично-педагогічного працівника [3]. У пригоді стало дослідження науковиці Т. Собченко, яка займалася вивченням проблеми формування цифрової компетентності в підготовці майбутніх учителів в Україні та КНР [4], а також у співавторстві з Ц. Шен розкрили питання організації змішаного навчання у підготовці майбутнього вчителя в Україні та КНР [5].

Зокрема, китайський вчений Се Лінлін досліджував питання затребуваності застосування інформаційних технологій в музичній освіті для підвищення її значущості в закладах вищої освіти КНР [6]. Так, невирішеною раніше частиною загальної проблеми є визначення ролі інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці музично-педагогічних працівників у процесі навчання в КНР, що є затребуваною та вимагає негайного її вирішення.

Метою статті є визначення ролі та значення використання інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці музично-педагогічних працівників у процесі навчання в КНР.

При виконанні дослідження було використано методи аналізу, синтезу, порівняння для визначення ефективності інформаційно-комунікаційних технологій у підготовці музично-педагогічних працівників у процесі навчання в КНР.

Гтрімкий розвиток інформаційних технологій, штучного інтелекту та інших сучасних технологій зумовив необхідність переосмислення форми навчання та способів викладання у закладах освіти. У системі освіти багатьох розвинутих країн відбулися реформи, що передбачали врахування стратегії інновацій на національному рівні, що підтримувалися новими сучасними технологіями. Вимоги нової епохи, вплив інформаційних технологій на освіту стали передумовою модернізації освіти в КНР. Міністерством освіти КНР було прийнято та опубліковано «План дій з інформатизації освіти 2.0» (2018) [7], основною метою якого було прискорення модернізації освіти, побудова сильної освітньої нації, активне сприяння розвитку «Інтернет+освіта» та культивування розвитку інновацій в освіті, на основі врахування розвитку інформаційних технологій та китайської специфіки.

«План дій з інформатизації освіти 2.0» (2018) передбачав реалізацію таких основних завдань:

1. Широке застосування інформаційних технологій у процесі навчання у закладах освіти всіх рівнів.

2. Глибока інтеграція інформаційних технологій у процес навчання, що сприятиме підвищенню якості викладання та оптимізації управління.

3. Підвищення у викладачів інформаційної грамотності, інформаційного мислення, здатності застосовувати інформаційні технології для вирішення будь-яких проблем у навчання.

4. Створення інтегрованої платформи «Інтернет+освіта».

5. Популяризація інновацій та послуг інформаційно-цифрових освітніх ресурсів.

6. Оптимізація моделі та можливостей навчання «платформа+освіта».

7. Підтримка розвитку інформатизації освіти у глибоко бідних районах, ефективне підвищення якості освіти.

8. Посилення культивування інформаційної грамотності здобувачів.

9. Забезпечення безпеки даних та інформації, захист конфіденційності [7].

Також Міністерством освіти КНР, Національним управлінням стандартизації, Міністерством промисловості та інформаційних технологій та ін. було дещо пізніше прийнято низку документів, які свідчать про детермінування розвитку та впровадження комп'ютерних технологій в освітній процес закладів вищої освіти, зокрема: «Розпорядження щодо належної організації та управління онлайн-навчанням у коледжах та університетах протягом періоду пандемії» (2020) [8], «Специфіка побудови цифрових кампусів в коледжах та університетах (проект)» (2021) [9], національний стандарт «Набір китайського кодування інформаційних технологій» (2022) [10] тощо.

Слід також зазначити, що на сайті Департаменту науки, технологій та інформаційних технологій щомісяця висвітлюються результати звіту з інформатизації освіти та мережевої безпеки в КНР [11].

З огляду на це можна стверджувати, що в КНР дійсно зростає роль і значення інформаційно-комунікаційних технологій та здійснюється їх впровадження в освітній процес закладів вищої освіти, зокрема і в процес підготовки музично-педагогічних працівників.

Здійснюючи аналіз трансформації університетської музичної освіти, Ван Чжисинь акцентує увагу на тому, що застосування в освітньому процесі та популяризація інформаційно-комунікаційних технологій в епоху «Інтернет+» сприяє підвищенню якості та ефективності викладання, відкриває нові можливості для підвищення стандартів підготовки музично-педагогічних працівників [12]. У пригоді стали також наукові висновки китайського дослідника про необхідність зміни концепції викладання музики в університетах, оскільки застосування техно-

логії «Інтернет+» має такі особливості та переваги:

- систематизація професійних знань;
- розвиток та реалізація інновацій у відповідній галузі;
- зміна традиційної технології викладання та швидка адаптація до технології «Інтернет+»;
- персоналізація, зручність у використанні, розвиток креативності;
- екологічність та відкритість;
- співробітництво та колоборація між представниками різних галузей, освітніми установами;
- уніфікація та інтеграція;
- поява та різноманітність нових методів викладання та навчання;
- розробка нового дизайну контенту;
- зміна попередньої моделі викладання за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, мультимедіа [там само].

Майбутній музично-педагогічний працівник має усвідомлювати необхідність бути сучасним, йти в ногу з часом, постійно збагачувати свої знання, вдосконалювати музичні здібності. Нам імponує думка Т. Собченко та Цінь Шеня про те, що якість освіти пов'язана з готовністю педагога працювати в нових сучасних умовах, а саме бути мобільним, соціально активним, мати здібності до саморозвитку та самовдосконалення, вміння швидко прийняти рішення тощо [5, с.113]. Так, здійснюючи підготовку майбутніх спеціалістів, викладачі університету мають закласти міцний фундамент до вступу випускників у суспільство в майбутньому.

На думку Мен Ціньян, застосування в освітньому процесі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій допомагає запобігти таких недоліків як при традиційному викладанні:

- одноманітність та однорідність змісту навчання;
- програмний формат навчання;
- орієнтація на результат іспитів, а не на дослідницьке навчання у процесі вивчення музики;

- використання пасивних методів навчання тощо [13].

Також доцільним вважаємо представити сучасні моделі навчання музичних дисциплін в університеті з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, які виділяє у своїй роботі Сяо Яньсен:

1. *Музичний катехизис:*

- відеоуроки (сегмент навчання здобувачів за допомогою коротких навчальних відео, пов'язаних між собою для системного розуміння теми);
- практичні тести (поточний, тематичний та підсумковий тестовий контроль для перевірки ефективності навчання студентів);
- дискусійні зони (форум для обговорення та спілкування між усіма учасниками освітнього процесу).

2. *Музичні мікроуроки:*

- відеоурок (короткий сегмент, у якому студенти вчать, переглядаючи відео);
- допоміжні інформаційно-комунікаційні та технічні засоби навчання (мережа Інтернет, мобільні пристрої, електронні плани занять).

3. *Публічна відкрита платформа WeChat*, яка дозволяє користувачам безкоштовно відправляти текст, зображення, голос, відео через різні операційні системи:

- посібники, підручники, гармонічні схеми;
- демонстраційні відео для розвитку музичних навичок (вокал, інструментальна гра, диригування);
- тестові питання;
- текстові описи та приклади партитур в якості основного навчального контенту;
- форуми, відкриті уроки, живі заняття та вправи зорового співу, тренування слуху, теорії музики тощо.

4. *Мобільні APP («Application»)* — додаток на мобільному пристрої для оцінки музики, обміну музичними ресурсами, розвитку музичних навичок [15, с.15–17].

Отже, викладене свідчить про те, що впровадження в освітній процес, зокрема у викладання музичних дисциплін,

сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, сприятиме підвищенню якості процесу та результатів навчання, формуванню у здобувачів інформаційно-комунікаційна компетентності, готовності до широкого застосування сучасних технологій у майбутній професійній діяльності. Перспективи подальших наукових досліджень полягають у імплементації досвіду китайських педагогів щодо формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх музично-педагогічних працівників у закладах вищої освіти України.

Література

1. *Комишан Ю.* Змістовий складник процесу підготовки майбутнього вчителя музики до впровадження інформаційно-комунікаційних технологій // Естетика і етика педагогічної дії. 2021. Вип. 24. С.143–153.
2. *Пащенко І.* Комп'ютерні технології у системі підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва // Вісник Черкаського університету. 2017. Вип.3. С. 100-104.
3. *Попович Н.* Інформаційно-творче освітнє середовище як умова професійнотворчої самореалізації фахівця з музичного мистецтва // Інформаційні технології і засоби навчання. 2019. Вип. 69 (1), С. 92–99.
4. *Собченко Т. М.* Формування цифрової компетентності в підготовці майбутніх учителів в Україні та КНР // Науковий Вісник МДУ. Серія «Педагогіка та психологія». 2021. № 1, т. 7. С. 103–112.
5. *Собченко Т. М., Шен Ц.* Організація змішаного навчання у підготовці майбутнього вчителя в Україні та КНР // Науковий часопис НПУ ім. М.П. Дра-
6. *гоманова. Сер. 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Вип. 79. С. 113–117.*
6. 谢琳玲关于信息化推进高校音乐教育的实践与思考。中国科技论文. 2021.第16期(06)。第 698–700
7. 教育部关于印发《教育信息化 2.0 行动计划》的通知 URL: http://www.moe.gov.cn/srcsite/A16/s3342/201804/t20180425_334188.html (дата звернення: 01.07.2022).
8. 中华人民共和国教育部. 教育部应对新型冠状病毒感染 肺炎疫情工作领导小组办公室关于在疫情防控期间做好 普通高等学校在线教学组织与管理工作的指导意见 URL: http://www.moe.gov.cn/srcsite/A08/s7056/202002/t20200205_418138.html (дата звернення: 04.08.2022).
9. 教育部关于发布《高等学校数字校园建设规范（试行）》的通知 URL: http://www.moe.gov.cn/srcsite/A16/s3342/202103/t20210322_521675.html (дата звернення: 07.08.2022).
10. 新版《信息技术 中文编码字符集》强制性国家标准发布 URL: http://www.moe.gov.cn/jyb_xwfb/gzdt_gzdt/moe_1485/202207/t20220729_649675.html (дата звернення: 04.08.2022).
11. 2022年1月教育信息化和网络安全工作月报 URL: http://www.moe.gov.cn/s78/A16/gongzuo/gzzl_yb/202203/t20220324_61039.html (дата звернення: 07.08.2022).
12. 王志新對“互聯網+”時代大學音樂教育轉型的思考與分析
13. 雜誌名稱: 中國手工藝品 雜誌: 中國手工藝, 卷。(期): 2021, (3).
14. 孟慶陽。 “互聯網+”音樂課堂對傳統音樂教學的影響[J].當代音樂。 2016年10月.
15. 肖岩森 互聯網思維背景下的社交音樂學習模式探究 — 以“在線音樂技能學習模式”為例 互聯網思維框架下的音樂社交學習模式研究 — “在線音樂技能學習模式”碩士案例研究論文. 2020.

16.08.2022

Відомості про автора:

Му Венъун — аспірант кафедри освітології та інноваційної педагогіки; Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди; Харків, Україна; e-mail: sobchenkotetyana79@gmail.com; ORCID ID /:0000-0002-5508-9124